

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/34

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 29. travnja 2021.

Hs**NP*022-03/21-01/34*65-21-02**Hs

P.Z.E. br. 134

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 29. travnja 2021. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj uskladenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića i državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z.E. br. 134

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/14
URBROJ: 50301-05/16-21-5

Zagreb, 29. travnja 2021.

Hs**NF*022-03/21-01/34*50-21-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 29-04-2021		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
022-03/21-01/34	65	
Drudžbeni broj	Pril.	Vrij.
50-21-01	1	1

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića i državne tajnike Zdravka Zrnušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

REPUBLIKA HRVATSKA
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB
PREDSJEDNIK
dr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O DEVIZNOM POSLOVANJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1., a u vezi s odredbom članka 145. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o deviznom poslovanju („Narodne novine“, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10. i 76/13., u daljnjem tekstu: Zakon), usvojen je u Hrvatskome saboru u lipnju 2003. Naknadne izmjene i dopune Zakona bile su donesene radi usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije u skladu s obvezama preuzetima tijekom pregovaračkog postupka u procesu pridruživanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije (poglavlje IV. Sloboda kretanja kapitala). Usklađivanjem je do 2013. provedena postupna liberalizacija svih oblika kapitalnih poslova i prijenosa, uključujući i fizičke prijenose gotovine preko granice, u skladu s odredbama Direktive Vijeća 88/361/EEZ o primjeni članka 67. Osnivačkog ugovora, koja u članku 1. propisuje obvezu ukidanja svih restrikcija na kretanje kapitala između rezidenata država članica. U tom se smislu, prekogranični prijenosi gotovine od strane fizičkih osoba odvijaju od 1. siječnja 2010. slobodno, bez ograničenja kapitalnog režima kako u pogledu rezidentnosti prenositelja, tako i vrste i vrijednosti gotovine koja se prenosi.

Zakon je usklađen i s Direktivom 2001/97/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 4. prosinca 2001., kojom se mijenja Direktiva Vijeća 91/308/EEZ od 10. lipnja 1991. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca, donesenih radi sprječavanja dotoka nezakonitih prihoda u gospodarstvo te kako sloboda kretanja kapitala i sloboda plaćanja ne bi olakšavale kriminalne i terorističke aktivnosti. Prihodi od nezakonitih aktivnosti često se u svrhe pranja novca ili financiranja terorizma prenose preko vanjskih granica Unije, stoga je Direktiva 2001/97/EC zbog velike ranjivosti na rizike zlorababe kretanja gotovine u nezakonite svrhe, dopunjena Uredbom (EZ) br. 1889/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o kontroli gotovine koja se unosi u Zajednicu i iznosi iz Zajednice. Uredbom se utvrđuje sustav kontrola primjenjivih na fizičke osobe koje ulaze u Uniju ili izlaze iz Unije i sa sobom nose gotovinu, uključujući prenosive instrumente na donositelja, u vrijednosti od 10.000 eura ili više ili jednakovrijednog iznosa u drugim valutama. Zakon osigurava provedbu predmetne Uredbe, a posljednjim izmjenama Zakona iz 2013. propisana je, kao i u većini država članica, obveza pisanog oblika prijave prijenosa gotovine, i to kada fizičke osobe prilikom ulaska u Europsku uniju ili izlaska iz Europske unije preko Republike Hrvatske unose ili iznose gotovinu u vrijednosti od 10.000 eura ili više.

Uredba (EZ) br. 1889/2005 sadržava međunarodne standarde za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, koje je razvio F.A.T.F. (Financial Action Task Force), međuvladino tijelo za stvaranje i promicanje djelotvorne provedbe mjera za borbu protiv pranja novca, financiranja

terorizma i drugih prijetnji integritetu i stabilnosti međunarodnog financijskog sustava. Radna skupina za financijske mjere (FATF) je 2012. ojačala alate borbe i revidirala preporuke za financijski sustav kao i mjere za sveobuhvatne kontrole prekograničnog kretanja gotovine (Preporuka FATF-a broj 32). Slijedom toga donesene su izmjene pravnog okvira Unije u Direktivi (EU) 2015/849 od 20. svibnja 2015., a radi dopune tog okvira u pogledu kontrola kretanja gotovine donesena je nova Uredba (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1672).

Uredba (EU) 2018/1672 u cijelosti je obvezujuća i u državama članicama izravno se primjenjuje od 3. lipnja 2021. Države članice moraju nacionalnim zakonom odrediti nadležna tijela ovlaštena za provedbu kontrola prekograničnog prijenosa gotovine, mjere privremenog zadržavanja gotovine i sankcije koje se primjenjuju za nepoštovanje obveze prijavljivanja prijenosa iznad utvrđenog praga za prijavu. Ovim se Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju, s Konačnim prijedlogom zakona (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) osigurava provedba Uredbe (EU) 2018/1672 i uvode nacionalne kontrole kretanja gotovine koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu.

Osnovna pitanja koja treba urediti Zakonom

U odnosu na dosadašnju regulaciju, Uredba (EU) 2018/1672 donosi sljedeće novosti:

1. Od država članica traži uspostavljanje mjera za otkrivanje fizičkog prekograničnog prijenosa gotovine u Uniju ili iz Unije u svim oblicima fizičkog prijenosa, bilo putem sustava prijavljivanja (obveza samoinicijativne prijave) i/ili sustava objavljivanja (obveza prijave na zahtjev nadležnih tijela). Kontrole prekograničnog prijenosa gotovine tako šire dosadašnji opseg i obuhvaćaju ne samo kontrole fizičkog prijenosa od strane fizičke osobe, ili u prtljazi ili vozilu te osobe (prijenos gotovine u prtljazi), već i kontrole prijenosa gotovine u poštanskim paketima, kurirskim pošiljkama, prtljazi bez prtljage ili kao teret u kontejnerima (prijenos gotovine bez prtljage). Nova obveza objavljivanja gotovine za poštanske/teretne pošiljke na zahtjev osmišljena je kako bi se carinskim tijelima država članica omogućilo primijeniti diskrecijsko pravo i od pošiljatelja, predviđenog primatelja ili njihova zastupnika zahtijevati podnošenje prijave.

Uredba (EU) 2018/1672 propisuje sljedeće obveze prijave gotovine:

- fizičke osobe koje sa sobom nose gotovinu u vrijednosti od 10.000 eura ili više dužne su taj iznos prijaviti nadležnim tijelima države članice preko koje ulaze u Uniju ili izlaze iz Unije i staviti im ga na raspolaganje radi kontrole (članak 3. Uredbe (EU) 2018/1672)

- ako se gotovina u vrijednosti od 10.000 eura ili više unosi u Uniju ili iznosi iz Unije u poštanskim paketima, kurirskim pošiljkama, prtljazi bez prtljage ili kao teret u kontejnerima, nadležna tijela države članice preko koje se ta gotovina unosi ili iznosi iz Unije mogu od pošiljatelja ili od primatelja gotovine ili njihova zastupnika zahtijevati da podnesu prijavu u smislu objavljivanja unutar roka od 30 dana (članak 4. Uredbe (EU) 2018/1672).

Objee se vrste prijave podnose u pisanom obliku na obrascu koji može biti predan ovlaštenoj osobi za kontrolu kretanja gotovine ili poslan elektronički.

2. Uvodi širi koncept definicije gotovine kako bi se spriječilo da kriminalci upotrebljavaju sredstva koja su ekvivalentna gotovom novcu u smislu likvidnosti i anonimnosti s ciljem izbjegavanja obveza utvrđenih u člancima 3. i 4. Uredbe (EU) 2018/1672. Gotovina osim

gotovog novca obuhvaća i druge ekvivalentne oblike: prenosive instrumente na donositelja, kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima, robu koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti (kovanice s udjelom zlata od najmanje 90 % i poluge kao što su poluge, zrnca ili grumeni s udjelom zlata od najmanje 99,5 %).

3. Propisuje da u slučaju u kojem nadležna tijela otkriju gotovinu u iznosu nižem od praga za prijavu, a u vezi s kojom postoje naznake da je povezana s kriminalnom aktivnošću, nadležna tijela imaju ovlast privremeno zadržati gotovinu (članak 7. stavak 1. točka (b) Uredbe (EU) 2018/1672).

4. Obvezuje nacionalnim zakonom ovlastiti nadležna tijela za privremeno zadržavanje gotovine:

- a) ako nije ispunjena obveza prijavljivanja gotovine u pratnji ili obveza objavljivanja gotovine bez pratnje
- b) ako postoje naznake da je gotovina povezana s kriminalnom aktivnošću, neovisno o iznosu te o tome je li gotovina u pratnji ili bez pratnje.

Privremeno zadržavanje ne smije biti dulje od 30 dana. Nakon što provedu temeljitu procjenu nužnosti i proporcionalnosti daljnjeg zadržavanja, nadležna tijela mogu produžiti razdoblje privremenog zadržavanja na ukupno 90 dana (članak 7. stavak 3. Uredbe (EU) 2018/1672).

Ako se u pogledu daljnjeg zadržavanja gotovine u tom razdoblju ne utvrdi ništa ili ako se utvrdi da u tom slučaju s obzirom na okolnosti nije opravdano dalje zadržati gotovinu, ona se odmah stavlja na raspolaganje (članak 7. stavak 3. Uredbe (EU) 2018/1672).

5. Propisuje da u slučaju u kojem nadležna tijela otkriju gotovinu u iznosu nižem od praga za prijavu, a u vezi s kojom postoje naznake da je povezana s kriminalnom aktivnošću, nadležna tijela imaju ovlast evidentirati informacije i pojedinosti o tome (članak 6. stavak 1. i 2. (EU) 2018/1672).

6. Zahtijeva od nadležnih tijela provoditi kontrole kretanja gotovine primarno na temelju analize rizika (članak 5. stavak 4. Uredbe (EU) 2018/1672). Komisija će radi ujednačene primjene kontrola u državama članicama donijeti provedbene akte o zajedničkom okviru upravljanja rizicima, tehničkim pravilima za djelotvornu razmjenu informacija te predložke obrazaca za prijavu (članak 16. Uredbe (EU) 2018/1672).

7. Ne utječe na pravo država članica da svojim nacionalnim pravom propišu uvođenje nacionalnih kontrola prekograničnog kretanja gotovine između država članica (točka 9. uvodnog dijela Uredbe (EU) 2018/1672).

Za postizanje ciljeva i zahtjeva Uredbe (EU) 2018/1672 Prijedlogom zakona propisuje se ovlast nadležnih tijela za provedbu proširenih kontrola gotovine, mogućnost privremenog zadržavanja gotovine u odnosu na koju nije ispunjena obveza prijavljivanja odnosno objavljivanja, kao i gotovine u odnosu na koju postoje naznake da je povezana s kriminalnom aktivnošću, i to neovisno o iznosu, sankcije u slučaju nepoštivanja obveze prijavljivanja gotovine u pratnji ili objavljivanja gotovine bez pratnje. Prijedlogom zakona se ujedno uvode nacionalne kontrole kretanja gotovine između Republike Hrvatske i država članica te ovlasti i zadaće nadležnih tijela u odnosu na te kontrole.

Ovlasti nadležnih tijela

Prema Uredbi (EU) 2018/1672 nadležna tijela moraju biti ovlaštena za provedbu kontrola fizičkih osoba, njihove prtljage i prijevoznih sredstava te svih pošiljaka, spremnika i prijevoznih sredstava u kojima se može nalaziti gotovina bez pratnje. Prijedlogom zakona Carinska uprava nastavlja djelovati kao nadležno tijelo koje je i do sada imalo ovlasti provoditi kontrolu kretanja gotovine, s tim da joj se daju i kontrolne ovlasti u odnosu na nacionalne kontrole gotovine. Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog Ministarstva financija i Ministarstva unutarnjih poslova, posebnom uredbom ovlastiti i graničnu policiju na provedbu kontrola kretanja gotovine ako to dopuštaju sigurnosni razlozi te zbog ekonomičnosti. Nadležna će tijela prema Prijedlogu zakona kontrole gotovine provoditi temeljem analize rizika, primjenjujući provedbene akte koje će donijeti Europska komisija u pogledu zajedničkog okvira upravljanja rizicima, tehničkih pravila za djelotvornu razmjenu informacija i predložaka obrazaca za prijavu prijenosa gotovine.

Privremeno zadržavanje gotovine

Prema točki 28. uvodnog dijela Uredbe (EU) 2018/1672 nadležna tijela bi trebala moći privremeno zadržati gotovinu u propisanim slučajevima. Zbog naravi privremenog zadržavanja te utjecaja koji ono može imati na slobodu kretanja i pravo na vlasništvo, razdoblje zadržavanja treba se ograničiti na najkraće vrijeme potrebno nadležnim tijelima za utvrđivanje postoji li temelj za daljnje djelovanje, kao što su istrage ili zapljena gotovine temeljena na drugim pravnim instrumentima. Prijedlogom zakona propisuje se ovlast privremenog zadržavanja gotovine u odnosu na koju nije ispunjena obveza prijavljivanja ili objavljivanja podataka na zahtjev ovlaštene službene osobe, uključujući i gotovinu koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu, kao i u slučajevima prijenosa gotovine u vezi s kojom postoje naznake kriminalne aktivnosti, neovisno radi li se o gotovini u pratnji ili bez pratnje i neovisno o iznosu, odnosno ispod praga od 10.000 eura. Privremeno zadržavanje smije trajati 30 dana uz mogućnost produženja do ukupno 90 dana u posebnim slučajevima, primjerice, u slučaju poteškoća pri dobivanju informacija o potencijalnim kriminalnim aktivnostima (potrebe komunikacije s trećom zemljom, prijevoda dokumentacije ili kad je u slučaju gotovine bez pratnje teško utvrditi pošiljatelja ili primatelja te stupiti u kontakt s njime).

Za slučajeve u kojima povrat privremeno zadržane gotovine nije moguć Prijedlog zakona propisuje da takva gotovina postaje prihod državnog proračuna protekom roka od tri godine od dana donošenja pravomoćne odluke o povratu. Navedeni se rok smatra razumnim, s obzirom na to da osobi kojoj se privremeno zadržana gotovina vraća, ostavlja dovoljno vremena za dostavu nadležnom tijelu potrebnih podataka za njezin povrat (primjerice broj računa za uplatu), odnosno za podnošenje zahtjeva za njezinim preuzimanjem (primjerice u slučaju zlatnih poluga ili grumena zlata).

Nacionalne kontrole gotovine

Uredba (EU) 2018/1672 od država članica traži usklađivanje sustava kontrola kretanja gotovine koja prelazi granice Unije, ali im isto tako ostavlja mogućnost provođenja nacionalnih kontrola kretanja gotovine unutar država članica Europske unije u skladu s vlastitim nacionalnim pravom. Imajući to u vidu, kao i činjenicu da veći broj država članica već primjenjuje nacionalne kontrole, poput Austrije, Belgije, Danske, Italije i Njemačke, Prijedlogom zakona fizičkim osobama propisuje se obveza prijave na zahtjev ovlaštene službene osobe, podataka o prijenosu gotovine u vrijednosti od 10.000 eura ili više koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu.

Prijedlogom zakona, analogno odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“, br. 108/17. i 39/19.) za prijenos gotovine preko granice Europske unije, propisuje se da Carinska uprava ima ovlast evidentirati i čuvati podatke o prijenosu gotovine u vrijednosti od 10.000 eura ili više prikupljene u nacionalnim kontrolama kretanja gotovine te podatke prikupljene u nacionalnim kontrolama o kretanju gotovine, neovisno o iznosu, ako postoje naznake da bi ta gotovina mogla biti povezana s kriminalnom aktivnošću. Jednako se tako Carinskoj upravi propisuje obveza dostavljanja navedenih podataka Uredu za sprječavanje pranja novca.

Sankcioniranje povrede obveze prijavljivanja:

Prijedlogom zakona propisuju se djelotvorne i razmjerne sankcije za neprijavlivanje gotovine u pratnji (članak 3. Uredbe (EU) 2018/1672), neobjavlivanje gotovine bez pratnje (članak 4. Uredbe (EU) 2018/1672) te za neprijavlivanje gotovine na zahtjev ovlaštene službene osobe u nacionalnim kontrolama kretanja gotovine. Novi okvir za sankcioniranje prekršaja uspostavljen je Zakonom o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona („Narodne novine“, broj 118/18.) kada je povećan opći zakonski maksimum za propisivanje i izricanje novčane kazne za počinitelja prekršaja fizičku osobu za prekršaje iz područja poreza, carine i financija, što se odnosi i na prekršaje iz članka 69. stavaka 1. i 3., članka 69.a i članka 69.b Zakona.

Radi postizanja već djelotvornosti u borbi protiv pranja novca i drugih nezakonitih aktivnosti Prijedlogom zakona propisan je i kvalificirani oblik prekršaja. Cilj je većim rasponom novčanih kazni osigurati razmjernost sankcioniranja ovisno o vrijednosti gotovinskih prijenosa koji su predmet prekršaja te drugim okolnostima počinjenja prekršaja.

Prijedlogom zakona propisano je ograničenje visine novčane kazne prema kojemu iznos izrečene novčane kazne mora biti niži od 60 % iznosa neprijavljene gotovine, imajući u vidu presudu u predmetu C-255/14 Chmielewski ECLI:EU:2015:475 kojom je Sud Europske unije presudio da se kažnjavanje novčanom kaznom u iznosu od 60 % ili više od iznosa neprijavljene gotovine smatra prekomjernim kažnjavanjem.

Prijedlog zakona propisuje mogućnost da novčana kazna izrečena pravomoćnim prekršajnim nalogom ili rješenjem o prekršaju i troškovi prekršajnog postupka mogu biti prisilno podmireni iz privremeno zadržane gotovine ako ne budu plaćeni u roku koji je određen u odluci o prekršaju. To je u skladu s Preporukom 32 Radne skupine za financijske mjere (FATF) koja od država koje primjenjuju njezine Preporuke traži usvajanje mjera potrebnih za učinkovitu primjenu sankcija, pa se Prijedlogom zakona osigurava primjena mjera potrebnih za učinkovitu naplatu novčanih kazni.

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Republika Hrvatska donošenjem predloženog Zakona osigurat će provedbu Uredbe (EU) 2018/1672 i uskladit će svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku jer se radi o prijedlogu propisa kojim se zakonodavstvo Republike Hrvatske usklađuje s pravnom stečevinom Europske unije. Prijedlogom zakona se osigurava provedba Uredbe (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 (SL L 284/6, 12.11.2018.). Uredba (EU) 2018/1672 se u državama članicama primjenjuje od 3. lipnja 2021.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU

Članak 1.

U Zakonu o deviznom poslovanju („Narodne novine“, br. 96/03., 140/05., 132/06., 150/08., 92/09., 133/09., 153/09., 145/10. i 76/13.), članak 1.a mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom osigurava provedba sljedećih akata Europske unije:

1. Uredba (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 (SL L 284, 12.11.2018.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1672

2. Uredba Vijeća (EZ) br. 2182/2004 od 6. prosinca 2004. o medaljama i žetonima koji nalikuju eurokovanicama (SL L 373, 21.12.2004.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 46/2009 od 18. prosinca 2008. (SL L 17, 22.1.2009.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 2182/2004

3. Uredba Vijeća (EZ) br. 2183/2004 od 6. prosinca 2004. o proširenju primjene Uredbe (EZ) br. 2182/2004 o medaljama i žetonima koji nalikuju eurokovanicama na države članice nesudionice (SL L 373, 21.12.2004.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 47/2009 od 18. prosinca 2008. (SL L 17, 22.1.2009.).“

Članak 2.

Naslov iznad članka 40. i članak 40. mijenjaju se i glase:

„Kontrole gotovine – pojmovnik

Članak 40.

Pojmovi iz ovoga Zakona koji se odnose na kontrole prekograničnog prijenosa gotovine imaju jednako značenje kao pojmovi određeni u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2018/1672, koji se odnose na definicije: „gotovina“, „koji se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije“ ili „koji ulazi u Uniju ili izlazi iz Unije“, „gotov novac“, „prenosivi instrumenti na donositelja“, „roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti“, „kartica s unaprijed uplaćenim sredstvima“, „nadležna tijela“, „nositelj“, „gotovina bez pratnje“, „kriminalna aktivnost“, „financijsko-obavještajna jedinica (FOJ).“

Članak 3.

Naslov iznad članka 40.a i članak 40.a mijenjaju se i glase:

„Kontrole gotovine koja se unosi u Republiku Hrvatsku i iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu

Članak 40.a

(1) Fizičke osobe koje u Republiku Hrvatsku ulaze iz druge države članice ili iz Republike Hrvatske izlaze u drugu državu članicu, ili su u Republiku Hrvatsku ušle iz druge države članice, dužne su na zahtjev ovlaštenog carinskog službenika ili službenika granične policije prijaviti gotovinu koju nose u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više u pisanom obliku na obrascu za prijavu koji sadržava podatke iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1672.

(2) Obveza prijave iz stavka 1. ovoga članka neće se smatrati ispunjenom ako su dani podaci netočni ili nepotpuni ili ako gotovina nije stavljena na raspolaganje za kontrolu.“.

Članak 4.

Iza članka 40.a dodaju se naslovi iznad članaka i članci 40.b i 40.c koji glase:

„Privremeno zadržavanje gotovine

Članak 40.b

(1) Carinska uprava će privremeno zadržati gotovinu ako:

1. nije ispunjena obveza prijave gotovine u pratnji iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1672
2. nije ispunjena obveza objavljivanja gotovine bez pratnje iz članka 4. Uredbe (EU) 2018/1672
3. nije ispunjena obveza prijave gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona
4. postoje naznake da je gotovina, neovisno o iznosu, povezana s kriminalnom aktivnošću.

(2) O privremenom zadržavanju gotovine iz stavka 1. ovoga članka Carinska uprava donosi rješenje sukladno odredbama zakona kojim se uređuje prekršajni postupak na razdoblje privremenog zadržavanja koje ne smije biti duže od 30 dana.

(3) Nakon što provede temeljitu procjenu nužnosti i proporcionalnosti mjere dodatnog privremenog zadržavanja Carinska uprava može rješenjem produljiti razdoblje privremenog zadržavanja iz stavka 2. ovoga članka na ukupno 90 dana.

(4) Protiv rješenja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka žalba se izjavljuje u roku od tri dana od dana dostave rješenja.

(5) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

(6) Po žalbi na rješenje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka u drugom stupnju odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

(7) Kada povrat privremeno zadržane gotovine nije moguć, istekom roka od tri godine od dana pravomoćnosti odluke o povratu gotovine, privremeno zadržana gotovina postaje prihod državnog proračuna.

Medalje i žetoni koji nalikuju eurokovanicama

Članak 40.c

- (1) Fizičke i pravne osobe koje u Republici Hrvatskoj proizvode, prodaju, uvoze za prodaju ili za druge komercijalne svrhe ili za te svrhe distribuiraju medalje i žetone postupaju u skladu s Uredbom (EZ) br. 2182/2004.
- (2) Svaka osoba koja na bilo koji način dođe u posjed medalje i žetona za koji sumnja da je suprotan Uredbi (EZ) br. 2182/2004 dužna je o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.
- (3) Hrvatska narodna banka proslijedit će medalje i žetone koje dobije na uvid ili koji na drugi način dođu u njezin posjed Europskoj komisiji radi očitovanja o tome jesu li suprotni Uredbi (EZ) br. 2182/2004.
- (4) Očitovanje iz stavka 3. ovoga članka nije potrebno tražiti u odnosu na medalje i žetone za koje već postoji očitovanje Europske komisije.
- (5) Hrvatska narodna banka će o očitovanju Europske komisije kojim se utvrđuje da je riječ o medaljama ili žetonima koji su suprotni Uredbi (EZ) br. 2182/2004 pisano obavijestiti fizičku ili pravnu osobu koja u Republici Hrvatskoj proizvodi, prodaje, uvozi za prodaju ili za druge komercijalne svrhe ili za te svrhe distribuira takve medalje odnosno žetone.
- (6) Osoba kojoj je dostavljena obavijest o očitovanju iz stavka 5. ovoga članka dužna je bez odgode povući iz prometa i uništiti medalje i žetone za koje je tim očitovanjem utvrđeno da su suprotni Uredbi (EZ) br. 2182/2004 i o tome pisano obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.
- (7) Kada Hrvatska narodna banka zaprimi očitovanje Europske komisije iz stavka 5. ovoga članka u odnosu na medalje i žetone koji su u njezinom posjedu, a nije moguće utvrditi tko je te medalje i žetone izradio, uveo za prodaju ili za druge komercijalne svrhe ili ih za te svrhe distribuirao, Hrvatska narodna banka takve će medalje i žetone zadržati te ih može uništiti po proteku roka od četiri godine od zaprimanja tog očitovanja.“

Članak 5.

Naslov iznad članka 59. i članak 59. mijenjaju se i glase:

„Tijela nadležna za kontrole gotovine

Članak 59.

- (1) Tijelo nadležno za provedbu Uredbe (EU) 2018/1672 i za provedbu kontrola gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona je Carinska uprava.
- (2) Vlada Republike Hrvatske uredbom uređuje da kontrolu gotovine u pratnji iz stavka 1. ovoga članka obavlja i granična policija ako to dopuštaju sigurnosni razlozi te zbog ekonomičnosti.
- (3) Kada kontrolu gotovine obavljaju službenici granične policije, ovlašteni carinski službenici daju im upute i pružaju stručnu pomoć.

(4) Obrasci za prijavu gotovine iz članka 3. stavka 3. i članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) 2018/1672 te Obrasci za prijavu gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona dostupni su u carinskim uredima i objavljeni na internetskim stranicama Carinske uprave i Financijskog inspektorata.

(5) Carinska uprava je ovlaštena tužitelj za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje iz članka 69. do 69.c ovoga Zakona.“.

Članak 6.

Iza članka 59. dodaje se naslov članka i članak 59.a koji glase:

„Evidencija, razmjena i čuvanje podataka

Članak 59.a

(1) Carinska uprava vodi i upravlja evidencijama podataka prikupljenih u skladu s člankom 3., člankom 4., člankom 5. stavkom 3. i člankom 6. Uredbe (EU) 2018/1672 u skladu s tehničkim pravilima iz članka 16. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) 2018/1672.

(2) Carinska uprava evidentira podatke o prijenosu gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona i podatke o prijenosu gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona u iznosu nižem od 10.000,00 eura za koju postoje naznake da je povezana s kriminalnom aktivnošću.

(3) Carinska uprava obvezna je o prikupljenim podacima o prijenosu gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona obavijestiti Ured za sprječavanje pranja novca najkasnije u roku od tri dana od dana prijensa gotovine.

(4) Carinska uprava obvezna je o prikupljenim podacima o prijenosu gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona za koju postoje naznake da je povezana s kriminalnom aktivnošću, neovisno o iznosu, obavijestiti Ured za sprječavanje pranja novca najkasnije prvi sljedeći radni dan od dana prijensa gotovine.

(5) Carinska uprava evidenciju podataka o prijenosu gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona i prijenosu gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona za koju postoje naznake da je povezana s kriminalnom aktivnošću, neovisno o iznosu, čuva pet godina od dana prikupljanja te se to razdoblje može dodatno produljiti na tri godine ako:

1. Ured za sprječavanje pranja novca, nakon što je proveo temeljitu procjenu potrebe i proporcionalnosti takvog daljnjeg čuvanja i ako smatra da je to opravdano za potrebe izvršavanja njegovih zadaća u pogledu borbe protiv pranja novca ili financiranja terorizma, utvrdi da je daljnje čuvanje nužno ili

2. nadležna tijela iz članka 89. ovoga Zakona, nakon što su provela temeljitu procjenu potrebe i proporcionalnosti takvog daljnjeg čuvanja podataka i ako smatraju da je opravdano za potrebe izvršavanja njihovih zadaća u pogledu provođenja učinkovitih kontrola u vezi s obvezom prijavljivanja gotovine, utvrde da je daljnje čuvanje nužno.

(6) Po isteku rokova iz stavka 5. ovoga članka osobni podaci i informacije prikupljeni u skladu sa stavicima 1. i 2. ovoga članka uništavaju se sukladno zakonu kojim se uređuju arhivsko gradivo i arhivi.“.

Članak 7.

U članku 63. stavku 1. točki 21. riječi: „koja se primjenjuje na temelju Uredbe (EZ) br. 2183/2004,“ brišu se.

U točki 22. riječi: „članka 40.a stavka 4.“ zamjenjuju se riječima: „članka 40.c stavka 6.“, a riječi: „koja se primjenjuje na temelju Uredbe (EZ) br. 2183/2004,“ brišu se.

Članak 8.

Članak 69. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 do 400.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako kao pošiljatelj ili primatelj ili zastupnik pošiljatelja ili primatelja u roku od 30 dana od primitka zahtjeva Carinske uprave ne podnese prijavu u smislu objavljivanja gotovine u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više koja se unosi u Europsku uniju ili iznosi iz Europske unije preko Republike Hrvatske, u pisanom obliku ili elektronički putem obrasca za prijavu ili ako da netočne ili nepotpune podatke (članak 4. Uredbe (EU) 2018/1672).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.“

Članak 9.

Iza članka 69. dodaju se članci 69.a do 69.d koji glase:

„Članak 69.a

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako pri ulasku u Europsku uniju ili pri izlasku iz Europske unije preko Republike Hrvatske ne ispuni obvezu prijave Carinskoj upravi odnosno graničnoj policiji gotovine koju nosi u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više, u pisanom obliku ili elektronički putem obrasca za prijavu ili ako da netočne ili nepotpune podatke ili ne stavi na raspolaganje gotovinu za kontrolu (članak 3. Uredbe (EU) 2018/1672 i članak 59. stavak 4. ovoga Zakona).

Članak 69.b

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako pri ulasku ili nakon ulaska u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili pri izlasku iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu, na zahtjev ovlaštenog carinskog službenika odnosno službenika granične policije ne ispuni obvezu prijave gotovine koju nosi u vrijednosti od 10.000,00 eura ili više, u pisanom obliku putem obrasca koji sadržava podatke iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1672 ili ako da netočne ili nepotpune podatke ili ne stavi na raspolaganje gotovinu za kontrolu (članak 40.a ovoga Zakona).

Članak 69.c

(1) Ako je vrijednost gotovine koja je predmet prekršaja 100.000,00 eura ili više ili ako je gotovina koja je predmet prekršaja bila skrivena ili ako je prekršaj počinjen na drugi osobito drzak način, kaznit će se:

1. novčanom kaznom u iznosu do 2.000.000,00 kuna pravna osoba ako počini prekršaj iz članka 69. stavka 1. ovoga Zakona
2. novčanom kaznom u iznosu do 1.000.000,00 kuna obrtnik, fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost i fizička osoba ako počini prekršaj iz članka 69. stavka 1. ovoga Zakona
3. novčanom kaznom u iznosu do 1.000.000,00 kuna fizička osoba ako počini prekršaj iz članka 69.a ili 69.b ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. točke 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 69.d

(1) Izrečena novčana kazna za prekršaje iz članaka 69. do 69.c ovoga Zakona mora biti niža od 60 % iznosa neprijavljene gotovine.

(2) Iznos novčane kazne i troškova prekršajnog postupka za prekršaje iz članaka 69. do 69.c ovoga Zakona naplatit će se prisilno iz privremeno zadržane gotovine ako ne bude plaćen u roku koji je određen u odluci o prekršaju.“.

Članak 10.

Članak 70. mijenja se i glasi:

„(1) Financijski inspektorat i Carinska uprava, kada obavljaju deviznu kontrolu, privremeno će, uz potvrdu, oduzeti gotovinu u kunama i stranu gotovinu te gotovinu iz članka 40.b ovoga Zakona kao i dokumentaciju i druge predmete kojima je izvršen prekršaj, koji su rezultat prekršaja ili koji mogu poslužiti kao dokaz u prekršajnom postupku, prema propisima koji vrijede za prekršajni postupak.

(2) Privremeno oduzetu gotovinu nadzorna tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su odmah uplatiti na posebne račune Ministarstva financija - Financijskog inspektorata i Carinske uprave.“.

Članak 11.

Iza članka 74. dodaje se članak 74.a koji glasi:

„Članak 74.a

Prekršaji propisani ovim Zakonom smatraju se financijskim prekršajima.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 5. ovoga Zakona najkasnije u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 13.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 3. lipnja 2021.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Navodi se naziv Uredbe (EU) 2018/1672, čija se provedba osigurava ovim Zakonom. U točke 2. i 3. dodaju se brojevi uredbi kojima su izmijenjene Uredba (EZ) 2182/2004 i Uredba (EZ) 2183/2004.

Uz članak 2.

Člankom 40. nabrojani su pojmovi iz Zakona koji se odnose na kontrole prekograničnog prijenosa gotovine, a imaju jednako značenje kao pojmovi iz članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/1672.

Uz članak 3.

Člankom 40.a propisuje se obveza prijave na zahtjev gotovine u vrijednosti od 10.000 eura ili više koju fizičke osobe unose u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznose iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu (nacionalne kontrole).

Radi ujednačene obrade i razmjene informacija o svim vrstama prekograničnog prijenosa gotovine propisano je da se prijava o kretanju gotovine u nacionalnim kontrolama podnosi popunjavanjem obrasca koji sadržava podatke istovjetne podacima iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1672.

Uz članak 4.

Člankom 40.b osigurava se provedba članka 7. Uredbe (EU) 2018/1672, koji predviđa privremeno zadržavanje gotovine u odnosu na koju nije ispunjena obveza prijave odnosno obveza objavljivanja ili u odnosu na koju postoje naznake da bi mogla biti povezana s kriminalnom aktivnošću neovisno o iznosu.

Obrazloženje rješenja o privremenom zadržavanju mora sadržavati razloge zbog kojih se mjera primjenjuje. Razdoblje privremenog zadržavanja ne smije biti dulje od 30 dana. U skladu s člankom 7. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1672 propisana je mogućnost dodatnog produljenja razdoblja zadržavanja na ukupno 90 dana.

U slučaju kad nije moguće izvršiti povrat privremeno zadržane gotovine, a istekom roka od tri godine od dana pravomoćnosti odluke o povratu, privremeno zadržana gotovina postaje prihod državnog proračuna Republike Hrvatske.

U novi članak 40.c prenesen je članak 40.a Zakona koji je na snazi kako bi novi članci 40.a i 40.b mogli slijediti članak 40. s kojim su sadržajno povezani.

Istovremeno su u novom članku 40.c stavku 1. brisane riječi „dužne su na temelju Uredbe (EZ) br. 2183/2004“ radi jasnoće materijalne odredbe čiji je meritum propisan Uredbom (EZ) br. 2182/2004 i dodan stavak 4. kojim je propisano da Hrvatska narodna banka ne treba tražiti očitovanje usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 2182/2004 medalja i žetona u odnosu na koje već postoji očitovanje Europske komisije.

Odredbom stavka 5., koji je postao stavak 6., za osobu koja je dužna povući iz prometa i uništiti medalje i žetone za koje je očitovanjem Europske komisije utvrđeno da su suprotni Uredbi (EZ) br. 2182/2004 propisana je obveza dostave pisanog očitovanja o tome Hrvatskoj narodnoj banci.

Odredba stavka 7. propisuje način postupanja Hrvatske narodne banke s medaljama i žetonima koje dođu u njezin posjed, a u odnosu na koje nije moguće pokrenuti prekršajni postupak jer se radi o nepoznatom počinitelju.

Uz članak 5.

Člankom 59. propisana je nadležnost Carinske uprave kao nadležnog tijela za provedbu Uredbe (EU) 2018/1672 i provedbu kontrola gotovine iz članka 40.a ovoga Zakona.

Također se daje ovlast Vladi Republike Hrvatske donijeti uredbu kojom će odrediti da kontrolu prekograničnog prijenosa gotovine obavlja i granična policija.

Stavkom 4. propisuje se da će obrasci za sve vrste prijave prekograničnog prijenosa gotovine biti dostupni u carinskim uredima i objavljeni na mrežnim stranicama Carinske uprave i Financijskog inspektorata.

Stavkom 5. određuje se uloga Carinske uprave kao ovlaštenog tužitelja za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje iz ovoga Zakona.

Uz članak 6.

Dodan je novi članak 59.a, koji u stavku 1. propisuje da Carinska uprava ima ovlast evidentirati podatke o prijenosu gotovine prikupljene u kontrolama po Uredbi (EU) 2018/1672, a u stavku 2. podatke o prijenosu gotovine u vrijednosti od 10.000 eura ili više prikupljene u nacionalnim kontrolama te podatke prikupljene u nacionalnim kontrolama o prijenosu gotovine, neovisno o iznosu, ako postoje naznake da bi ta gotovina mogla biti povezana s kriminalnom aktivnošću. Stavcima 3. i 4. Carinskoj upravi propisuje se obveza dostavljanja podataka iz članka 40.a ovoga Zakona Uredu za sprječavanje pranja novca. Stavkom 5. propisana je obveza Carinske uprave čuvati te podatke pet godina s tim da se to razdoblje može produljiti na još tri godine, a stavkom 6. da se nakon toga razdoblja prikupljeni podaci uništavaju.

Uz članak 7.

U članku 63. stavku 1. točki 21. brišu se riječi: „koja se primjenjuje na temelju Uredbe (EZ) br. 2183/2004“ s obzirom na to da su ove riječi brisane u materijalnoj odredbi članka 40.c stavka 1. Zakona.

Zbog premještanja članka 40.a u članak 40.c u prekršajnoj odredbi iz članka 63. stavka 1. točke 22. Zakona mijenja se broj članka na koji upućuje prekršajna odredba.

Uz članak 8.

U izmijenjenom članku 69. propisane su novčane kazne za pravnu osobu, obrtnika, fizičku osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizičku osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi ako na zahtjev Carinske uprave u roku od 30 dana od primitka zahtjeva ne prijavi podatke

o prijenosu gotovine bez pratnje u vrijednosti od 10.000 eura ili više koja se preko Republike Hrvatske unosi u područje Europske unije ili iznosi iz područja Europske unije.

Uz članak 9.

Dodan je novi članak 69.a, kojim je propisana novčana kazna za fizičku osobu koja Carinskoj upravi odnosno graničnoj policiji ne prijavi prijenos gotovine u vrijednosti od 10.000 eura ili više koja se preko Republike Hrvatske unosi u Europsku uniju ili iznosi iz Europske unije.

Člankom 69.b propisana je novčana kazna za fizičku osobu koja na zahtjev ovlaštenog carinskog službenika ili službenika granične policije ne prijavi gotovinu u vrijednosti od 10.000 eura ili više koju unosi ili je unijela u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu.

Člankom 69.c stavkom 1. točkom 1. propisuje se mogućnost izricanja novčane kazne pravnoj osobi do 2.000.000 kuna za prekršaj iz članka 69. stavka 1. ovoga Zakona ako je vrijednost gotovine koja je predmet prekršaja 100.000 eura ili više ili ako je gotovina koja je predmet prekršaja bila skrivena ili ako je prekršaj počinjen na drugi osobito drzak način. Zbog istih razloga točkom 2. propisuje se mogućnost izricanja novčane kazne obrtniku, fizičkoj osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost i fizičkoj osobi do 1.000.000 kuna, dok se točkom 3. za prekršaj iz članka 69.a i 69.b ovoga Zakona propisuje mogućnost izricanja novčane kazne fizičkoj osobi do 1.000.000 kuna. Stavkom 2. propisuje se mogućnost izricanja novčane kazne i odgovornoj osobi u pravnoj osobi do 200.000 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Odredbom stavka 1. članka 69.d propisuje se da izrečena novčana kazna za prekršaje iz članka 69. do 69.c ovoga Zakona mora biti niža od 60 % iznosa neprijavljene gotovine. Stavkom 2. istog članka propisuje se da će se iznos novčane kazne i troškova prekršajnog postupka prisilno naplatiti iz privremeno zadržane gotovine ako ne bude plaćen u roku koji je određen u odluci o prekršaju.

Uz članak 10.

U izmijenjenom članku 70. kao račun na koji se uplaćuje privremeno oduzeta gotovina u smislu članka 40.b ovoga Zakona predviđen je poseban račun Carinske uprave.

Uz članak 11.

Prekršaji propisani ovim Zakonom izrijeком se svrstavaju u skupinu financijskih prekršaja.

Uz članak 12.

Propisuje se rok za donošenje uredbe iz članka 5. ovoga Zakona.

Uz članak 13.

Propisuje se stupanje na snagu Zakona.

**ODREDBE VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Provedba pravnih akata Europske unije

Članak 1.a

Ovim se Zakonom uređuje provedba sljedećih uredbi Europske unije:

- Uredba (EZ) br. 1889/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o kontrolama gotovine koja se unosi u Zajednicu ili iznosi iz Zajednice (SL L 309, 25. 11. 2005.)
- u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1889/2005,
- Uredba Vijeća (EZ) br. 2182/2004 od 6. prosinca 2004. o medaljama i žetonima koji nalikuju eurokovanicama (SL L 373, 21. 12. 2004.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 2182/2004 i
- Uredba Vijeća (EZ) br. 2183/2004 o proširenju primjene Uredbe (EZ) br. 2182/2004 o medaljama i žetonima koji nalikuju eurokovanicama na države članice nesudionice (SL L 373, 21. 12. 2004.) – u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 2183/2004.

Unošenje gotovine u Europsku uniju i iznošenje gotovine iz Europske unije

Članak 40.

(1) Fizičke osobe koje ulaze u Europsku uniju ili izlaze iz Europske unije preko Republike Hrvatske, a prenose gotovinu u vrijednosti od 10.000,00 eura ili većoj, dužne su u skladu sa člankom 3. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1889/2005 Ministarstvu financija – Carinskoj upravi prijaviti podatke iz članka 3. stavka 2. iste Uredbe, u pisanom obliku na obrascu za prijavu koji je dostupan u carinskim uredima na graničnim prijelazima i objavljen na internetskim stranicama Ministarstva financija – Carinske uprave i Financijskog inspektorata.

(2) Pojam »gotovina« u ovom članku ima značenje identično definiciji istog pojma u Uredbi (EZ) br. 1889/2005.

Medalje i žetoni koji nalikuju eurokovanicama

Članak 40.a

(1) Fizičke i pravne osobe koje u Republici Hrvatskoj proizvode, prodaju, uvoze za prodaju ili za druge komercijalne svrhe ili za te svrhe distribuiraju medalje i žetone dužne su na temelju Uredbe (EZ) br. 2183/2004 postupati u skladu s Uredbom (EZ) br. 2182/2004.

(2) Svaka osoba koja na bilo koji način dođe u posjed medalje i žetona za koji sumnja da je suprotan Uredbi (EZ) br. 2182/2004, dužna je o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

(3) Hrvatska narodna banka proslijedit će medalje i žetone koje dobije na uvid ili koji na drugi način dođu u njezin posjed Europskoj komisiji radi očitovanja o tome jesu li suprotni Uredbi (EZ) br. 2182/2004.

(4) Očitovanje Europske komisije kojim se utvrđuje da je riječ o medaljama ili žetonima koji su suprotni Uredbi (EZ) br. 2182/2004 Hrvatska narodna banka dostavit će fizičkim i pravnim osobama iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Fizičke i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka kojima je dostavljeno očitovanje iz stavka 4. ovoga članka dužne su bez odgode povući iz prometa i uništiti medalje i žetone za koje je tim očitovanjem utvrđeno da su suprotni Uredbi (EZ) br. 2182/2004. i o tome obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

Nadležnost Ministarstva financija – Carinske uprave

Članak 59.

(1) Ministarstvo financija – Carinska uprava u skladu s Uredbom (EZ) br. 1889/2005 obavlja u smislu članka 40. ovoga Zakona nadzor nad vrstom i količinom gotovine koju preko Republike Hrvatske u Europsku uniju unose i iz Europske unije iznose fizičke osobe u putničkom prometu.

(2) Ministarstvo financija – Carinska uprava nadzire vrstu i količinu strane gotovine, gotovine u kunama i vrijednosnih papira koju preko Republike Hrvatske u Europsku uniju ili iz Europske unije prenose rezidenti i nerezidenti u robnom i poštanskom prometu.

Članak 63.

(1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba:

1. brisano,
2. ako doznači sredstva u inozemstvo u svrhu kupnje nekretnina u inozemstvu, a da za to nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom,
3. ako izvrši plaćanje ili primi naplatu u stranim sredstvima plaćanja u poslovima s rezidentima ili nerezidentima u Republici Hrvatskoj suprotno ovome Zakonu ili odluci Hrvatske narodne banke,
8. ako u ime ili za račun druge osobe sklopi ugovor o kreditnom poslu s nerezidentom suprotno odredbama ovoga Zakona,
9. Prestao vrijediti,
10. Prestao vrijediti,
11. Prestao vrijediti,
12. ako Hrvatskoj narodnoj banci ne podnese izvješća o prometu i stanju sredstava na svojim računima u inozemstvu te na računima svojih podružnica u inozemstvu na način i u rokovima koje propiše Hrvatska narodna banka,
13. Prestao vrijediti,
14. ako ne postupi u skladu s odlukom Hrvatske narodne banke donesenom na temelju članka 34. ovoga Zakona,
15. Prestao vrijediti,
16. ako ne poštuje uvjete i način obavljanja mjenjačkih poslova kako to propisuje Hrvatska narodna banka,
17. ako kupi, proda, daje ili uzme u zajam stranu gotovinu, te ako posreduje u kupnji, prodaji ili pozajmljivanju strane gotovine suprotno ovome Zakonu.

18. ako Hrvatskoj narodnoj banci ne podnese u propisanom roku potrebna izvješća o poslovima s inozemstvom ili o djelatnosti koju obavlja u inozemstvu, ili to učini na način suprotan propisanom načinu podnošenja izvješća, ako ne daje zatraženu dokumentaciju i podatke Financijskom inspektoratu, odnosno ako ne vodi na propisani način poslovne knjige o tom poslovanju,

19. ako ne poštuje mjere za zaštitu monetarnog ili deviznog sustava što ih propiše Hrvatska narodna banka.

20. ako u propisanom roku Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi obavijest i dokumentaciju iz članka 46.e ovoga Zakona,

21. ako izradi, proda, uveze za prodaju ili u druge komercijalne svrhe ili u te svrhe distribuirá medalje ili žetone koji nalikuju eurokovanicama protivno člancima 2., 3. i 4. Uredbe (EZ) br. 2182/2004, koja se primjenjuje na temelju Uredbe (EZ) br. 2183/2004,

22. ako bez odgode ne povuče iz prometa ili ne uništi medalje ili žetone za koje je očitovanjem iz članka 40.a stavka 4. ovoga Zakona utvrđeno da su suprotni Uredbi (EZ) br. 2182/2004 koja se primjenjuje na temelju Uredbe (EZ) br. 2183/2004,

23. ako kao ovlašteni mjenjač obavlja mjenjačke poslove, a ta djelatnost nije upisana u sudski, odnosno obrtni registar.

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) U teškim slučajevima prekršaja iz stavka 1. ovoga članka, ako vrijednost predmeta prekršaja prelazi 100.000,00 kuna, ili je prekršaj učinjen u povratu ili je učinjen na osobito opasan način, pravna ili fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 30.000,00 do 400.000,00 kuna.

(4) Strana gotovina i gotovina u kunama koja je predmet prekršaja iz stavka 1. ovoga članka, ili strana gotovina i gotovina u kunama koja je bila predmet platnog prometa koji je rezultat prekršaja, oduzet će se u prekršajnom postupku rješenjem o prekršaju.

(5) Iznimno, u lakšim slučajevima prekršaja propisanim ovim Zakonom, u kojima postoje posebno olakotne okolnosti, prekršajno tijelo može odlučiti da se strana gotovina i gotovina u kunama iz stavka 1. ovoga članka ne oduzme ili da se oduzme samo djelomično.

Članak 69.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako bez pisane prijave na obrascu za prijavu Ministarstvu financija – Carinskoj upravi pri ulasku u Europsku uniju ili izlasku iz Europske unije preko Republike Hrvatske prenese ili pokuša prenijeti gotovinu u smislu članka 40. ovoga Zakona u vrijednosti od 10.000,00 eura ili većoj (članak 40. ovoga Zakona i članak 3. Uredbe (EZ) br. 1889/2005).

(2) Gotovina u smislu članka 40. ovoga Zakona koja je predmet prekršaja iz stavka 1. ovoga članka oduzet će se rješenjem o prekršaju u korist proračuna Republike Hrvatske.

(3) Gotovina u smislu članka 40. ovoga Zakona koja je predmet izvršenja prekršaja može se oduzeti i kada nije vlasništvo počinitelja.

(4) Iznimno, u posebno opravdanim slučajevima u kojima postoje posebno olakotne okolnosti, prekršajno tijelo može odlučiti da se gotovina u smislu članka 40. ovoga Zakona, koja je predmet prekršaja iz stavka 1. ovoga članka, ne oduzme ili da se oduzme samo djelomično.

Članak 70.

Financijski inspektorat i carinsko tijelo, kada obavljaju deviznu kontrolu, privremeno će, uz potvrdu, oduzeti gotovinu u kunama i stranu gotovinu odnosno gotovinu u smislu članka 40. ovoga Zakona te dokumentaciju i druge predmete kojima je izvršen prekršaj, koji su rezultat prekršaja ili koji mogu poslužiti kao dokaz u prekršajnom postupku, prema propisima koji vrijede za prekršajni postupak. Gotovinu u kunama i stranu gotovinu odmah će uplatiti na posebne račune Financijskog inspektorata Ministarstva financija.

Članak 74.

- (1) Prekršajni postupak u prvom stupnju vodi Financijski inspektorat Republike Hrvatske.
- (2) Protiv rješenja Financijskog inspektorata Republike Hrvatske može se podnijeti žalba Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**
-

IZVJEŠTAJ O PROMJEDNOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM
JAVNOSĆU

Naslov dokumenta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo financija	
Svrha dokumenta	Izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju osigurava se provedba Uredbe (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005. Uredba se u državama članicama primjenjuje od 3. lipnja 2021. Ujedno, ovim Nacrtom prijedloga zakona uvode se nacionalne kontrole kretanja gotovine koja se unosi u Republiku Hrvatsku iz druge države članice ili iznosi iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu.	
Datum dokumenta	ožujak 2021.	
Verzija dokumenta	1.	
Vrsta dokumenta	Zakon	
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	_____	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnesno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	Nisu bili uključeni	
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	esavjetovanja.gov.hr	<i>Internetska stranica Vlade</i>
	_____	<i>Internetska stranica tijela nadležnog za izradu nacrtu</i>
	_____	<i>Druge internetske stranice</i>
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Nacrt je bio objavljen na internetskoj stranici esavjetovanja.gov.hr od 9. ožujka 2021. do 7. travnja 2021.	

Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Ivan Dušan
<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p><u>Primjedbe koje su prihvaćene</u></p> <p><u>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga neprihvatanja</u></p>	<p>Nije bilo primjedbi koje su prihvaćene.</p> <p>Zašto se ne regulira trgovanje kriptovalutama. Kupovina kriptovalute za kune i njihova prodaja kasnije u drugoj državi za drugu valutu isto bi trebalo spadati u devizno poslovanje. Da li je to regulirano i ako nije kada će biti?</p> <p>Ovim putem, neovisno o prijedlogu ovog Zakona, skrećem pažnju zakonodavcu da je što hitnije potrebno zakonski regulirati trgovanje kriptovalutama, kako bi se regulirao dohodak ostvaren trgovanjem kriptovalutama, tako i da se spriječi pranje novca ulaganjem u kriptovalute</p> <p>Primjedbe nisu prihvaćene.</p> <p>Razlog neprihvatanja:</p> <p>Predmet ovoga Nacrta prijedloga zakona je provedba Uredbe (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 te uvođenje nacionalnih kontrola kretanja gotovine. Poslovanje pružatelja usluga virtualne imovine i virtualnih valuta je predmet prijedloga buduće uredbe o tržištima kryptoimovine i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 (Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on Markets in Crypto-assets, and amending Directive (EU) 2019/1937).</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0593&from=EN</p>
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove

**IZJAVA O USKLADENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO FINANCIJA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2021. godinu.

Rok: II. kvartal 2021.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 33. i 114.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba (EU) 2018/1672 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005 (SL L 284, 12.11.2018.)

32018R1672

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

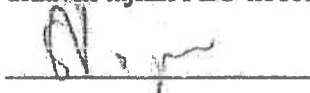
5. Prilog:

-

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

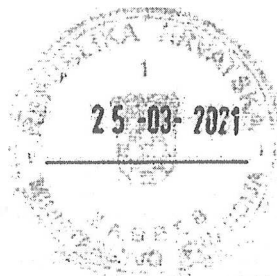
Stipe Župan

državni tajnik i EU koordinator

(potpis)

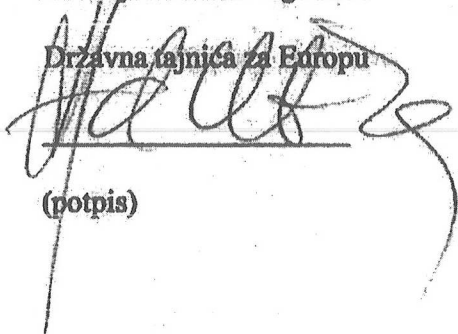
(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datuma i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

(datum i pečat)

